

BOSCH VALERO, Josep Andreu. *L'esport valencià durant la Guerra Civil (1936-1939).* València: Institució Alfons el Magnànim. Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació, 2017. Estudis universitaris, 146. 212 pàgs. [12,5 x 21,5].

La Guerra Civil espanyola és un dels temes més abastament tractats i treballats per la nostra historiografia contemporània. Tanmateix, encara queden aspectes relativament inexplorats que deixen les portes obertes per a noves recerques i línies de treball. Una d'aquestes portes és la relacionada amb el món de l'esport, i més concretament l'esport a determinats territoris, com és el cas que ens ocupa: la pràctica esportiva a la ciutat i a la província de València durant el conflicte bèl·lic. El llibre en qüestió centra el seu interès en els anys de la guerra (1936-1939), però ha d'ampliar, necessàriament, el seu marc cronològic per poder explicar els orígens i l'evolució de la pràctica esportiva a València (remuntant-se a finals del segle XIX), així com els canvis que va experimentar el món de l'esport, durant els anys de postguerra, com a conseqüència de la victòria franquista.

L'obra pren com a protagonistes del seu estudi els clubs esportius i les entitats valencianes, tant les més destacades com algunes de les més modestes, així com els esportistes i la seva diferent sort en el transcurs de la guerra. El llibre tampoc oblida la descripció dels òrgans de govern (federacions, col·legis d'àrbitres...) ni les diferents modalitats de les seleccions valencianes. Per poder desenvolupar aquesta recerca, la consulta hemerogràfica ha estat el recurs documental més important, amb l'anàlisi dels diaris, periòdics i setmanaris de major tirada a València. La pluralitat d'aquests mitjans també ha estat aprofitada a l'hora de fer la recerca i relacionar l'objecte d'estudi amb el context històric: *"la més que notable instrumentalització que els partits polítics i les organitzacions sindicals i obreres feren dels mitjans de comunicació durant la guerra...ens ha donat la possibilitat d'entendre millor les diferents línies ideològiques i d'actuació de totes estes organitzacions...representades cadascuna per una o diverses publicacions"*.

El llibre posa de manifest la continuïtat esportiva (amb la celebració de partits de futbol, combats de boxa o curses de gossos llebrers) malgrat el difícil context bèl·lic, tot i que no tots els esport van mantenir el mateix grau de continuïtat.

IHE
(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

La Guerra Civil española es uno de los temas más ampliamente tratados y trabajados por nuestra historiografía contemporánea. Aun así, todavía quedan aspectos relativamente inexplorados que dejan las puertas abiertas para nuevas investigaciones y líneas de trabajo. Una de estas puertas es la relacionada con el mundo del deporte, y más concretamente el deporte en determinados territorios, como es el caso que nos ocupa: la práctica deportiva en la ciudad y en la provincia de Valencia durante el conflicto bélico. El libro en cuestión centra su interés en los años de la guerra (1936-1939), pero tiene que ampliar, necesariamente, su marco cronológico para poder explicar los orígenes y la evolución de la práctica deportiva en Valencia (remontándose a finales del siglo XIX), así como los cambios que experimentó el mundo del deporte, durante los años de posguerra, como consecuencia de la victoria franquista.

La obra toma como protagonistas de su estudio los clubes deportivos y las entidades valencianas, tanto las más destacadas como algunas de las más modestas, así como los deportistas y su diferente suerte en el transcurso de la guerra. El libro tampoco olvida la descripción de los órganos de gobierno (federaciones, colegios de árbitros...) ni las diferentes modalidades de las selecciones valencianas. Para poder desarrollar esta investigación, la consulta hemerográfica ha sido el recurso documental más importante, con el análisis de los diarios, periódicos y semanarios de mayor difusión en Valencia. La pluralidad de estos medios también ha sido aprovechada a la hora de hacer la investigación y relacionar el objeto de estudio con el contexto histórico: *“la més que notable instrumentalització que els partits polítics i les organitzacions sindicals i obreres feren dels mitjans de comunicació durant la guerra...ens ha donat la possibilitat d’entendre millor les diferents línies ideològiques i d’actuació de totes estes organitzacions...representades cadascuna per una o diverses publicacions”*.

El libro pone de manifiesto la continuidad deportiva (con la celebración de partidos de fútbol, combates de boxeo o carreras de galgos) a pesar del difícil contexto bélico, aunque cabe señalar que no todos los deportes mantuvieron el mismo grado de continuidad.

IHE

(Secretaria de la Revista)